

Sadržaj

Uvod	1
I PHP	11
1 Kratak kurs PHP-a	13
Pre nego što počnete: pristup PHP-u	14
Probna aplikacija: Bobovi auto-delovi	14
Ugradnja PHP koda u HTML kôd	16
Dodavanje dinamičkog sadržaja stranici	20
Pristup promenljivama obrasca	21
Identifikatori	26
Tipovi promenljivih	26
Deklarisanje i upotreba konstanti	28
Opseg važenja promenljive	29
Operatori	30
Izračunavanje ukupnog iznosa na obrascu	37
Prioriteti i asocijativnost	38
Funkcije za rad s promenljivama	40
Donošenje odluka u uslovnim strukturama	42
Ponavlanje akcija iteracijom	46
Izlaženje iz upravljačke strukture ili skripta	50
Upotreba alternativnih oblika sintakse za upravljačke strukture	51
Struktura <code>declare</code>	51
Šta sledi	52
2 Snimanje i učitavanje podataka.	53
Snimanje podataka	53
Snimanje i učitavanje porudžbina	54
Obrada datoteka	55
Otvaranje datoteke	55
Upisivanje u datoteku	60
Zatvaranje datoteke	62
Učitavanje podataka iz datoteke	64
Ostale korisne funkcije za rad s datotekama	68
Zaključavanje datoteka	70
Bolji način: sistemi za upravljanje bazama podataka	71
Dodatna literatura	72
Šta sledi	72

3	Upotreba nizova	73
	Šta je niz?	73
	Nizovi s numeričkim indeksima	74
	Nizovi s drugačijim indeksima	76
	Operatori za rad s nizovima	79
	Višedimenzionalni nizovi	79
	Sortiranje nizova	83
	Sortiranje višedimenzionalnih nizova.	84
	Promena redosleda elemenata niza	86
	Učitavanje nizova iz datoteka	88
	Ostale radnje s nizovima.	91
	Dodatna literatura	95
	Šta sledi.	95
4	Rad sa znakovnim nizovima i regularnim izrazima.	97
	Primer aplikacije: Smart Form Mail.	97
	Formatiranje znakovnih nizova.	100
	Spajanje i razdvajanje znakovnih nizova.	105
	Poređenje znakovnih nizova.	108
	Funkcije za utvrđivanje podudarnosti i za zamenjivanje znakovnih podnizova	109
	Regularni izrazi	112
	Pronalaženje znakovnih podnizova pomoću regularnih izraza	117
	Zamena delova znakovnog niza pomoću regularnih izraza	118
	Razbijanje znakovnih nizova na sastavne delove pomoću regularnih izraza	118
	Dodatna literatura	119
	Šta sledi.	119
5	Višekratna upotreba koda i pisanje funkcija	121
	Prednosti višekratne upotrebe koda.	121
	Upotreba naredaba <code>require()</code> i <code>include()</code>	122
	Upotreba funkcija	130
	Pisanje vlastitih funkcija	133
	Osnovna struktura funkcije.	133
	Parametri funkcija	135
	Opseg važenja	137
	Prosleđivanje parametara po referenci i po vrednosti	139
	Upotreba rezervisane reči <code>return</code>	141
	Rekurzija	143
	Dodatna literatura	145
	Šta sledi.	145

6	Objektno orijentisani PHP	147
	Objektno orijentisani koncepti	147
	Definisanje klasa, atributa i operacija	150
	Instanciranje klasa	151
	Upotreba atributa klase	152
	Upravljanje pristupom pomoću modifikatora <code>private</code> i <code>public</code>	154
	Pozivanje operacija klase	155
	Nasleđivanje	155
	Projektovanje klasa	161
	Pisanje koda klasa	162
	Naprednija objektno orijentisana funkcionalnost u PHP-u	170
	Šta sledi	177
7	Obrada grešaka i izuzetaka	179
	Koncepti obrade izuzetaka	179
	Klasa <code>Exception</code>	181
	Izuzeci koje definiše korisnik	182
	Izuzeci u aplikaciji Bobovi auto delovi	184
	Izuzeci i drugi PHP-ovi mehanizmi za obradu grešaka	188
	Dodatna literatura	188
	Šta sledi	188
II	MySQL	189
8	Projektovanje baze podataka za Web	191
	Koncepti relacionih baza podataka	192
	Projektovanje baze podataka za rad na Webu	195
	Arhitektura baze podataka za Web	199
	Dodatna literatura	201
	Šta sledi	201
9	Izrada baze podataka za Web	203
	Upotreba MySQL monitora	204
	Prijavljivanje u MySQL	205
	Izrada baza podataka i korisničkih naloga	206
	Korisnički nalozi i ovlašćenja	206
	Uvod u MySQL-ov sistem ovlašćenja	207
	Definisanje korisničkog naloga za pristup preko Webu	212
	Biranje odgovarajuće baze podataka	212
	Izrada tabela u bazi podataka	213
	Identifikatori u MySQL-u	218
	Tipovi podataka u kolonama	219
	Dodatna literatura	224
	Šta sledi	224

10 Rad sa MySQL-ovom bazom podataka	225
Šta je SQL?	225
Unošenje podataka u bazu	226
Učitavanje podataka iz baze	228
Ažuriranje zapisa u bazi podataka	241
Naknadne izmene struktura tabela.	242
Brisanje zapisa iz baze podataka.	244
Brisanje tabela	244
Brisanje cele baze podataka.	244
Dodatna literatura	245
Šta sledi.	245
11 Pristup MySQL bazi podataka s Weba pomoću PHP-a	247
Arhitektura baze podataka za rad na Webu	248
Zadavanje upita bazi podataka sa Weba	251
Umetanje novih podataka u bazu	256
Upotreba unapred pripremljenih naredaba.	260
Ostali PHP-ovi interfejsi za rad s bazama podataka.	261
Dodatna literatura	264
Šta sledi.	264
12 Administriranje MySQL servera	265
Karakteristike sistema ovlašćenja	265
Zaštita MySQL-ove baze podataka	271
Prikazivanje dodatnih informacija o bazama podataka.	273
Optimizovanje baze podataka.	280
Rezervne kopije baze podataka.	281
Obnavljanje baze podataka	282
Replikovanje.	282
Dodatna literatura	285
Šta sledi.	285
13 Naprednije programiranje u MySQL-u	287
Naredba <code>LOAD DATA INFILE</code>	287
Mašine baze podataka.	288
Transakcije	289
Spoljni ključevi	291
Uskladištene procedure	292
Dodatna literatura	298
Šta sledi.	298

III Elektronska trgovina i bezbednost	299
14 Upravljanje Web lokacijom za elektronsku trgovinu	301
Razmatranje ciljeva	301
Vrste komercijalnih Web lokacija	301
Rizici i opasnosti	310
Izbor strategije	313
Šta sledi	313
15 Zaštita podataka u elektronskoj trgovini	315
Važnost podataka koje prikupljate	316
Bezbednosne pretnje	316
Kompromis između upotrebljivosti, performansi, troškova i bezbednosti	322
Izrada bezbednosnog pravilnika	323
Principi provere identiteta korisnika	323
Osnove šifrovanja podataka	325
Digitalni sertifikati	328
Bezbedni Web serveri	329
Nadgledanje aktivnosti u sistemu i beleženje u dnevnike	330
Zaštitne barijere	331
Izrada rezervnih kopija podataka	331
Fizička zaštita	332
Šta sledi	333
16 Zaštita Web aplikacija	335
Strategije zaštite	335
Identifikovanje pretnji s kojima se suočavamo	337
Od koga nam preti opasnost	339
Zaštita programskog koda	340
Zaštita Web servera i PHP-a	350
Zaštita servera baze podataka	355
Zaštita mreže	357
Zaštita računara i operativnog sistema	359
Planiranje za slučaj katastrofe	360
Šta sledi	361
17 Provera identiteta korisnika pomoću	
PHP-a i MySQL-a	363
Identifikovanje posetilaca	363
Kontrola pristupa resursima	364
Osnovna provera identiteta	371
Osnovna provera identiteta u PHP skriptovima	372
Osnovna provera identiteta pomoću datoteka <code>.htaccess</code> na serveru Apache	374

Provera identiteta pomoću modula <code>mod_auth_mysql</code>	377
Vlastito rešenje za proveru identiteta korisnika	379
Dodatna literatura	380
Šta sledi	380
18 Realizovanje bezbednih transakcija	381
Zaštita transakcija	381
Upotreba protokola SSL	385
Provera ispravnosti podataka koje korisnik šalje	388
Zaštita skladišta za podatke	389
Čuvanje brojeva kreditnih kartica	390
Šifrovanje podataka pomoću PHP koda	391
Dodatna literatura	398
Šta sledi	398
IV Napredne PHP tehnike	399
19 Rad sa sistemom datoteka i serverom	401
Slanje datoteka na server	401
Izbegavanje uobičajenih problema	408
Funkcije za rad s direktorijumima	409
Rad sa sistemom datoteka	413
Funkcije za izvršavanje naredaba na serveru	417
Saradnja sa okruženjem: funkcije <code>getenv()</code> i <code>putenv()</code>	419
Dodatna literatura	420
Šta sledi	420
20 Upotreba mrežnih funkcija i protokola	421
Pregled mrežnih protokola	421
Slanje i primanje poruka e-poštom	422
Upotreba podataka s drugih Web lokacija	422
Mrežne pretraživačke funkcije	425
Izrada rezervne kopije ili kopije datoteke	429
Dodatna literatura	437
Šta sledi	437
21 Rad s datumima i vremenima	439
Učitavanje datuma i vremena pomoću PHP skripta	439
Konverzija između PHP-ovih i MySQL-ovih formata za datume	446
Proračuni s datumima u PHP-u	447
Proračuni s datumima u MySQL-u	448
Računanje u mikrosekundama	450
Upotreba kalendarskih funkcija	450
Dodatna literatura	451
Šta sledi	451

22 Generisanje slika	453
Podešavanje podrške za rad sa slikama u PHP-u	454
Formati za slike	454
JPEG	455
PNG	455
WBMP	455
GIF	455
Izrada slika	456
Upotreba automatski generisanih slika na drugim stranicama	461
Upotreba teksta i fontova za generisanje slika	461
Crtanje geometrijskih oblika i predstavljanje podataka u obliku dijagrama	469
Druge funkcije za rad sa slikama	477
Dodatna literatura	477
Šta sledi	477
23 Upravljanje sesijama u PHP-u	479
Šta je upravljanje sesijama?	479
Kako se odvija sesija	479
Programiranje jednostavne sesije	482
Jednostavan primer rada sa sesijom	484
Podešavanje sistema za upravljanje sesijama	486
Upotreba sesija za identifikovanje korisnika	487
Dodatna literatura	492
Šta sledi	492
24 Ostale korisne mogućnosti	493
Izračunavanje vrednosti znakovnog niza: <code>eval()</code>	493
Prekid izvršavanja skripta: komande <code>die()</code> i <code>exit()</code>	494
Serijalizovanje promenljivih i objekata	494
Pribavljanje podataka o izvršnom okruženju	495
Privremene izmene radnog okruženja skripta	497
Isticanje delova sintakse u izvornom kodu	498
Upotreba PHP-a s komandne linije	498
Šta sledi	499
V Praktični projekti	501
25 Upotreba PHP-a i MySQL-a u većim projektima	503
Primena principa softverskog inženjerstva na razvoj Web aplikacija	504
Planiranje i vođenje projekta Web aplikacije	504
Višekratna upotreba koda	505
Pisanje koda koji se lakše održava	506
Upravljanje verzijama koda	510

Izbor razvojnog okruženja	512
Dokumentovanje projekata	512
Izrada prototipa	513
Razdvajanje logike od sadržaja	514
Optimizovanje koda	514
Testiranje koda	516
Dodatna literatura	517
Šta sledi	517
26 Otklanjanje grešaka	519
Programske greške	519
Pomoć za otklanjanje grešaka u promenljivama	527
Nivoi obaveštenja o greškama	529
Podešavanje nivoa obaveštenja o greškama	531
Izazivanje grešaka	532
Elegantna obrada grešaka	532
Šta sledi	535
27 Identifikovanje korisnika i personalizovanje prezentacije	537
Komponente rešenja	537
Pregled rešenja	539
Izrada baze podataka	541
Izrada osnovne verzije Web lokacije	542
Identifikovanje korisnika	544
Unošenje i učitavanje obeleživača	561
Prikazivanje preporuka	568
Moguća proširenja	571
Šta sledi	571
28 Izrada korpe za kupovinu	573
Komponente rešenja	573
Pregled rešenja	575
Priprema strukture baze podataka	578
Izrada Web kataloga	581
Izrada korpe za kupovinu	588
Obrada uplata	602
Izrada administratorskog interfejsa	604
Proširenja i dopune projekta	612
Upotreba postojećeg sistema	613
Šta sledi	613

29 Izrada aplikacije za usluge e-pošte	615
Komponente rešenja	615
Pregled rešenja.	617
Izrada baze podataka	619
Arhitektura skripta	620
Prijavljivanje u aplikaciju i odjavljivanje iz nje	626
Otvaranje novog naloga	629
Čitanje prispelih poruka	633
Slanje poruka e-poštom	643
Proširenja i dopune projekta	647
Šta sledi	648
30 Izrada aplikacije za upravljanje listama slanja	649
Komponente rešenja	649
Pregled rešenja.	651
Izrada baze podataka	653
Arhitektura skripta	655
Prijavljivanje za rad u aplikaciji	662
Realizovanje funkcija namenjenih korisniku	668
Programiranje funkcija za administratora	680
Proširenja i dopune projekta	696
Šta sledi	696
31 Izrada Web foruma	697
Opis procesa	697
Komponente rešenja	698
Pregled rešenja.	699
Izrada baze podataka	701
Prikaz stabla poruka	703
Prikazivanje sadržaja poruka	715
Unošenje novih poruka	717
Moguća proširenja i dopune projekta	724
Upotreba postojećeg sistema	724
Šta sledi	724
32 Generisanje personalizovanih dokumenata u formatu PDF.	725
Pregled projekta.	725
Komponente rešenja	730
Pregled rešenja.	733
Rešavanje problema s HTTP zaglavljima.	756
Proširenja i dopune projekta	757
Šta sledi	757

33	Povezivanje sa Web servisima pomoću XML-a i SOAP-a	759
	Pregled projekta: korišćenje XML-a i Web servisa	759
	Komponente rešenja	765
	Pregled rešenja	767
	Instaliranje koda projekta	802
	Proširenja projekta	802
	Dodatna literatura	802
34	Izrada Web 2.0 aplikacija pomoću Ajaxa	803
	Šta je Ajax?	804
	Osnove Ajaxa	808
	Dodavanje Ajax elemenata starijim projektima	815
	Dodatne informacije	829
VI	Dodaci	833
A	Instaliranje PHP-a i MySQL-a	835
	Instaliranje Apachea, PHP-a i MySQL-a u Unixu	836
	Instaliranje Apachea, PHP-a i MySQL-a u Windowsu	845
	Instaliranje biblioteka PEAR	851
	Podešavanje drugih konfiguracija	852
B	Izvori informacija na Webu	853
	Izvori informacija o PHP-u	853
	Izvori informacija o MySQL-u i SQL-u	855
	Izvori informacija o serveru Apache	856
	Izvori informacija o razvoju Web aplikacija	856
	Spisak termina korišćenih u knjizi	857
	Indeks	859